

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **D. M.**, zastoupeného JUDr. Vladimírem Focko, advokátem se sídlem Pellicova 2c, Brno, proti žalovanému: **Finančnímu ředitelství v Brně**, se sídlem nám. Svobody 4, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 22. 6. 2005, č. j. 29 Ca 36/2005 - 29,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Včas podanou kasační stížností brojil žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu.

Ve své kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že argumentaci krajského soudu neshledává relevantní pro posouzení žaloby. Návrh výroku rozsudku uvedený v žalobě totiž zněl na vydání rozhodnutí o stěžovatelovu odvolání proti platebnímu výměru na daň z přidané hodnoty za 4. čtvrtletí r. 2000, nikoli na vydání deklaratorního rozhodnutí o ověření neplatnosti rozhodnutí nebo na vydání negativního rozhodnutí o tom, že nebude ověřována neplatnost rozhodnutí. Nečinnost správního orgánu byla spatřována v nevydání rozhodnutí

o odvolání, tedy rozhodnutí ve věci samé. Krajský soud se tak, dle stěžovatele, nevypořádal s jeho skutkovou a právní argumentací, užitou v žalobě.

Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení.

II.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že žalobou na ochranu před nečinností správního orgánu podle § 79 odst. 1 s. ř. s. se lze domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat jenom takové rozhodnutí nebo osvědčení, jež má dostatečný právní podklad a jehož vydání je v pravomoci správního orgánu. Institutem ochrany před nečinností se proto nelze úspěšně domáhat uložení povinnosti správnímu orgánu vydat rozhodnutí ve věci samé, když takovéto rozhodnutí bylo již účastníkem řízení vydáno, a to zcela v souladu se zákonem. Podmínkou případné úspěšnosti žaloby podle § 79 a násl. tedy je, že žalovaný správní orgán musí mít povinnost vydat ve věci žalobce rozhodnutí nebo osvědčení, tedy individuální akt aplikace práva, kterým se stanoví nebo závazně určí práva žalobce nebo kterým se autoritativně potvrdí existence určitého skutkového nebo právního stavu. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005. Žalovaný dále uvedl, že pokud správce daně k návrhu daňového subjektu neplatnost rozhodnutí neshledá, pak nemá žádnou zákonnou povinnost vydat rozhodnutí o skutečnosti, že napadené rozhodnutí je platné. Tento názor je v souladu s konstantní judikaturou Ústavního soudu (IV. ÚS 390/01, IV. ÚS 65/01, IV. ÚS 355/01, IV. ÚS 705/2000). Stěžovatel se dle mínění žalovaného domáhá dosažení přezkoumání napadeného rozhodnutí ve smyslu § 65 a násl. s. ř. s., aniž by uvedené řízení respektovalo § 72 s. ř. s. Podle názoru žalovaného je nesporné, že účastník řízení ve věci odvolání proti platebnímu výměru na daň z přidané hodnoty za 4. čtvrtletí 2000 rozhodl meritorním rozhodnutím, a protože zcela důvodně neshledal podmínky pro ověření neplatnosti tohoto rozhodnutí, nebylo na místě vydání deklaratorního rozhodnutí o ověření jeho neplatnosti, a tedy nebyl žádný právní podklad pro opětovné rozhodnutí ve věci samé pro překážku *res iudicata*.

Žalovaný dále uvedl, že v odůvodnění napadeného rozsudku jsou jasné vymezeny veškeré námitky a tvrzení uplatněné stěžovatelem jako žalobcem a krajský soud se s nimi vypořádal.

III.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu je v ní namítán důvod odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť stěžovatel namítá, že krajský soud se nevypořádal se skutkovou a právní argumentací užitou v žalobě. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

IV.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti: Dne 28. 1. 2003 vydal žalovaný rozhodnutí č. j. 5850/02/FR/130, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Finančního úřadu Brno I ze dne 4. 6. 2002, č. j. 101985/02/288915/8159. Dopisem došlým žalovanému dne 7. 10. 2004 podal stěžovatel podnět k ověření neplatnosti výše uvedeného rozhodnutí žalovaného podle § 32 d. ř. a podnět ke změně rozhodnutí. Na tento přípis žalovaný

odpověděl sdělením ze dne 18. 10. 2004, č. j. 668/04FŘ/130, v němž sdělil, že vzhledem k tomu, že neshledal splnění podmínek neplatnosti, nemohl zcela logicky ani vydat v dané věci příslušné rozhodnutí, resp. dát podnět k ověření neplatnosti. Dne 8. 2. 2005 stěžovatel zaslal žalovanému podnět k vydání rozhodnutí – stížnost na nečinnost (dopis č. 059/2005). V tomto dopise uvedl, že protože trvá na důvodech neplatnosti uvedených v předchozím podnětu, vyzývá žalovaného, aby vydal rozhodnutí ve věci, neboť neplatné rozhodnutí je rozhodnutím neexistujícím a pohlíží se na něj, jako by nikdy nebylo vydáno. Na tento dopis žalovaný odpověděl přípisem ze dne 23. 2. 2005, č. j. 1022/05/FŘ/130, ve kterém zopakoval svůj názor uvedený již v předcházejícím přípisu a uvedl, že vzhledem k tomu, že ani výzva obsažená v dopise č. 059/2005 nepřináší žádné nové skutečnosti, není důvodu přehodnocovat dosavadní postoj žalovaného.

Dne 10. 2. 2005 podal stěžovatel žalobu na nečinnost při vydání rozhodnutí žalovaného. Tuto žalobu pak krajský soud výše uvedeným rozsudkem zamítl.

V.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná.

Nejvyšší správní soud se zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti z důvodu nedostatku odůvodnění [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

Podle konstantní judikatury Ústavního soudu (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, zveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, zveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu) je jedním z principů, představujícím součást práva na řádný proces, jakož i pojmu právního státu, povinnost soudů své rozsudky odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v § 54 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Z odůvodnění pak musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces. Tyto ústavněprávní principy nalézají odraz též v judikatuře Nejvyššího správního soudu: Není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, zveřejněný pod č. 689/2005 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu; srov. např. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52; www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud se tedy při hodnocení důvodnosti stěžovatelovy námitky nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu v duchu těchto zásad zaměřil na otázku, zda je z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval

za důvodnou právní argumentaci žalobce a proč jeho žalobní námitky považuje za liché, mylné nebo vyvrácené.

První žalobní námitkou bylo stěžovatelovo tvrzení, že rozhodnutí o odvolání neobsahovalo formální náležitosti přesně podle zákona, neboť v daném případě jsou na listině u podpisu uvedeny dvě osoby, aniž by bylo z této listiny zřejmé, která z nich je oprávněná k jejímu podpisu. Krajský soud se s touto žalobní námitkou vypořádal v souladu s výše uvedenými principy, když uvedl, že rozhodnutí žalovaného bylo podepsáno Ing. D., zástupcem ředitele, přičemž na rozhodnutí je jako osoba pověřená k podpisu rozhodnutí uveden Ing. M. Č., ředitel. Rozhodnutí obsahuje jméno ředitele žalovaného, podepsáno je však Ing. M. D., zástupcem ředitele žalovaného. Z Podpisového řádu žalovaného ze dne 23. 6. 1997, č. j. 2647/97/FŘ/150, čl. IV bod 1.1.2, bod 1.1.1 vyplývá, že pokud není ředitel žalovaného přítomen, je pověřeným pracovníkem zástupce ředitele. Krajský soud proto dospěl k závěru, že rozhodnutí obsahuje vlastnoruční podpis pověřeného pracovníka se všemi náležitostmi.

Druhou žalobní námitkou byla tvrzená neplatnost rozhodnutí žalovaného z důvodu absence jak hmotně právního tak i procesně právního předpisu ve výroku rozhodnutí. Krajský soud vyhověl všem výše uvedeným požadavkům na přezkoumatelnost rozhodnutí, když uvedl, že z výroku rozhodnutí vyplývá, že žalovaný přezkoumal ve smyslu ust. § 50 d. ř. rozhodnutí Finančního úřadu Brno I, jímž byl stěžovateli podle zákona č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění, a podle ustanovení § 46 odst. 4 d. ř. stanoven základ daně a výše daně z přidané hodnoty zda zdaňovací období 4. čtvrtletí 2000 ve výši 0 Kč a na základě § 50 d. ř. rozhodl tak, že odvolání zamítl. Výrok rozhodnutí žalovaného nepochybně začíná ihned po označení „Rozhodnutí“, tedy větou, která začíná: „Finanční ředitelství v Brně, příslušné . . .“ a končí za dvojtečkou větou „Odvolání se zamítá“.

Stěžovatel dále v žalobě uváděl, že napadené rozhodnutí možná nemělo být vydáno, neboť je rozhodnutím o odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu Brno I ze dne 4. 6. 2002, č. j. 101985/02/288915/8159, které je rovněž neplatné, a odkázal na žalobu v této věci. Vzhledem k tomu, že neplatnost tohoto rozhodnutí není předmětem této žaloby na nečinnost a vzhledem k nekonkrétnosti této žalobní námitky lze považovat za dostačující závěr krajského soudu, že žalovaný neshledal podmínky pro ověření neplatnosti rozhodnutí zcela důvodně a v souladu se zákonem nevydal deklaratorní rozhodnutí o ověření neplatnosti rozhodnutí, neboť na takové stěžovatel ze zákona nemá nárok.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že výše uvedená argumentace není relevantní, neboť návrh výroku rozsudku zněl vydat rozhodnutí o odvolání proti platebnímu výměru, nikoliv vydat deklaratorní rozhodnutí o ověření neplatnosti rozhodnutí ani negativní rozhodnutí o tom, že nebude ověřována neplatnost rozhodnutí. Tuto námitku Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodnou. Pokud stěžovatel v návrhu výroku obsaženém v žalobě navrhoval vydat rozhodnutí o odvolání, neboť rozhodnutí žalovaného v této věci je neplatné, a svoji žalobní argumentaci zaměřil na prokázání faktu, že rozhodnutí neplatné skutečně je, bylo naprosto relevantní, že se krajský soud touto otázkou zabýval. Vydání nového rozhodnutí o odvolání by připadalo v úvahu, pouze pokud by napadené rozhodnutí bylo zrušeno (a žaloba, která by je napadla, nebyla ve lhůtě podána) nebo pokud by byla ověřena jeho neplatnost, což se v daném případě nestalo.

Krajský soud se tedy odpovídajícím způsobem vypořádal s žalobní argumentací stěžovatele a z jeho rozhodnutí je zřejmé, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci žalobce a proč jeho žalobní námitky považuje za liché, mylné nebo vyvrácené.

VI.

Nejvyšší správní soud tedy nezjistil naplnění žádných z důvodů kasační stížnosti uplatňovaných stěžovatelem a kasační stížnost proto podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. srpna 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu